

Upphovsman; Hans Hedberg; Fotografins Hus, Stockholm, 19/1-3/3, 2012

Artikel (Hans Hedberg) Curator, intervjufilm (med Olof Glemme)

Elinor Carucci – Kin and Self

Elinor Carucci - Kin and Self

January 19th - March 3rd 2012

Eran and I

My mother was the first person I ever photographed, and I still take pictures of her obsessively. Quite literally, in more than one way, she was – she is – my natural point of origin

Elinor Carucci

Few phenomena have since the bourgeois triumph in the 1800s become so scrutinized, the subject of such love and hate, so questioned and challenged, as the family. Critics have given evidence of double standards, self-righteous patriarchs, inherited destructive patterns, enslaved women and disciplined, self-effacing children. The family has been examined in detail. The expectation of its imminent collapse has reported its presence during centuries. The criticism has become a cliché that represent a part of the concept; continuously traded and re-invented in Western culture production. Still, probably Friedrich Engels, *The Family, Private Property and the State* (1884), can be seen as a provocative work, with its presentations of alternative arrangements such as polygamy and matriarchy. Patriarch examination of patriarchy, as for example in the cases of Ibsen, Freud, Bergman and Norén, can probably be considered as part of the culture-bearing middle-class self-understanding. If such a culture-bearing strata still is in existence? While other names as Wilhelm Reich, Jacques Lacan, Elfride Jelinek and Judith Butler, still are difficult to place at the traditional dinner table.

More and more Westerners are abstaining from the family unit. The Swedes are claimed to be the world's loneliest people. Approximately 29% (2006) of households are single compared with 6% (1945). North America is not far behind, where the figure is 25%. In Stockholm single-person households are 58%. In Africa and the Middle East the figure is 3%. One in five mothers in Sweden now lives alone with her child or children.

My Mother and I

The starting point of Elinor Carucci's photographs could be described as the most conceivable conventional, namely the family album. Since she began photographing at the age of fifteen, her images, fundamentally and persistently, had herself, her family and relatives, as a motif. But this traditional framework is filled with a story that does not tell about the worn-out demons or the cosy rigor mortis. No dismantling of the bourgeois family takes place. No wild chase on the authoritarian patriarch or the elusive father, neither of the submissive or the dominant mother. More a gentle depiction of the precarious practices that is family life, with a particular focus on female experience. The transmission of attitudes and patterns, confirmation and liberation, agreements agreed or demolished.

Carucci's images are characterized by an intimacy that we associate with domestic life, she does only rarely move outside its realm. It is mainly in the home, we are expected to identify, test, remodel and assure our selves. Home is primarily the place where we seek comfort, affection, security, and evidence of our temporary beings. Carucci's photographs say that it is in the everyday bed, in the bathroom banality or on the couch triviality where life is primary and fundamental. The recurrence of naked bodies and the covers, mentally or literally, that surrounds them underline this.

Carucci's works have painterly references, sometimes vague in terms of colour and form, sometimes more obvious. An example of the latter is *Eran Kisses Me Goodnight* (2000), a female variation of Edvard Munch's *Vampire* (1893-94). Carucci's child photographs can be seen in context with Sally Mann's. Similarities are in terms of interest to correct the ideal of children as only pleasant and wonderful creatures - snot and nose bleeds - or not to swerve in order to represent their needs for sensuality. But where Sally Mann's children images hover artificially archaic Carucci's are firmly entrenched in our own time.

Eden Peeking

Many official photographic portrayals, probably an overwhelming majority, have been made on behalf of others. Quite often, they involve an outreach, at worst, with strong exotic elements which portrayal is characterized by a biased pre-understanding that constantly undermines its legitimacy. More rarely the camera is addressed at something familiar to the photographer and their own experiences. The latter position allows for complexity, a deeper understanding and wilfulness.

Elinor Carucci's book, *Closer* (2002) is dedicated to her parents. The book begins with the photograph *My mother's lips* and the first lines of the preface of the book is the quote above this text. One of the oldest pictures in the book, from 1993, is *Mother puts on my lipstick*. No one needs to be in doubt over what gender that speaks through these lips.

Hans Hedberg

Mother Puts on My Lipstick

My mother was the first person I ever photographed, and I still take pictures of her obsessively. Quite literally, in more than one way, she was – she is – my natural point of origin

Elinor Carucci

Släkt och subjekt

Få företeelser har alltsedan borgerlighetens segertåg genom 1800-talet blivit så skärskådad, omfattats av en sådan hatkärlek, blivit så ifrågasatt och utmanad, som familjen. Kritikerna har vittnat om dubbelmoral, självrättfärdiga patriarker, arvsyndslänkande beteenden, förslavade kvinnor och disciplinerade, självutplånande barn. Familjen har dissekerats i detalj. Förhoppningen om dess snara sönderfall har anmält närvaro i sekler. Kritiken har kommit att bli en kliché som utgör en växande del av begreppet, ständigt omsatt och återuppfunnen inom västerländsk kulturproduktion. Ändå kan nog Friedrich Engels; Familjen, privategendomens och statens ursprung (1884), även i vår tid betraktas som ett provokativt verk, med dess redovisningar av alternativa ordningar såsom månggifte och matriarkat. Patriarkernas granskning av patriarkatet; så som exempelvis i fallen Ibsen, Freud, Bergman och Norén, kan däremot påstås ingå i den kulturbärande medelklassens självförståelse - om ett sådant kulturbärande skikt fortfarande existerar? - medan andra namn som Wilhelm Reich, Jaques Lacan, Elfride Jelinek och Judith Butler, fortfarande är svårplacerade vid det traditionella middagsbordet.

Samtidigt avstår allt fler västerlänningar från familjegemenskapen. Svenskarna påstås vara världens ensammaste folk. Cirka 29 % (2006) av hushållen är ensamstående mot 6 % (1945). Nordamerika ligger inte långt efter, där är siffran 25 %. I Stockholm utgör ensamhushållen 58 %. I Afrika och Mellanöstern är motsvarande siffra 3 %. Var femte mamma i Sverige lever numera ensam med sitt eller sina barn.

Utgångspunkten i **Elinor Carruci**'s fotografier skulle kunna beskrivas som den mest tänkbara konventionella, nämligen familjealbumet. Alltsedan hon började fotografera i femtonårsåldern har hennes bilder, fundamentalt och envist, haft henne själv, hennes familj och släkt, som motiv. Men det traditionella ramverket är fyllt av en historia som går ur vägen för utnötta demoner och tillgjorda ideal.

Här pågår ingen nedmontering av den borgerliga familjen. Ingen hetsjakt på den auktoritära patriarken eller den undflyende fadern. Inte heller på den undergivna eller domineranta modern. Här är det varken pastoral eller pinorum. Mer en varsam skildring av den vacklande praktik som är familjelivets, med särskild skärpa på kvinnliga erfarenheter. Överlämnandet av förhållningssätt och mönster, bekräftelse och frigörelse, skrivna eller rivna överenskommelser.

Carucci's gestaltning karaktäriseras av en intimitet som vi förknippar med hemmet, bara sällan rör hon sig utanför dess sfär. Det är främst hemma vi förväntas urskilja, pröva, omskapa och försäkra våra subjekt. Det är företrädesvis där vi söker tröst, ömhet, trygghet och belägg för våra tillfälliga jag. Caruccis fotografier påstår att det som pågår i den vardagliga sängen, det banala badrummet och den triviala soffan är primärt och grundläggande. De återkommande nakna kropparna samt de fodral, mentalt eller bokstavligt, som omsluter dem understryker detta.

Carucci's verk har inte sällan måleriska referenser, ibland vaga vad det gäller färg och form, ibland mer uppenbara. Ett exempel på det senare är Eran Kisses Me Goodnight (2000), en kvinnlig variation på Edvard Munchs Vampyr (1893-94). Caruccis barnbilder kan också sättas i sammanhang med Sally Manns. Likheter finns vad det gäller intresset för att korrigera idealbilden av barn som enbart behagliga och sköna varelser - snor och näsblod - eller för att inte väja för att gestalta deras behov av sensualism. Men där Sally Manns barnbilder svävar konstlat arkaiskt är Caruccis fast förankrade i vår egen tid.

Många officiella fotografiska gestaltningar, förmodligen en överväldigande majoritet, har gjorts å andras vägnar. Vanligtvis handlar de om en uppsökt verklighet, i värsta fall med starka exotiska inslag där gestaltningen karaktäriseras av en fördomsfull förförståelse som ständigt urholkar dess legitimitet. Mer sällan riktas kameran mot något välkänt och/eller de egna erfarenheterna. En position som möjliggör komplexitet, en djupare förståelse och egeninne.

Elinor Carucci är född 1971 och examinerades från Bezalel Academy (Jerusalem) 1995. Hennes bilder har ställts ut på MOMA i New York, Photographer's Gallery i London och ett flertal gallerier och konsthallar i USA och Europa. Hon representeras av Fifty One Fine Art Gallery, Antwerpen och Sasha Wolf Gallery, New York. Boken Closer (Chronicle Books 2002) innehåller en stor del av de bilder som visas på Fotografins Hus. Elinor Caruccis bok Closer (2002) är tillägnad hennes föräldrar. Boken inleds med fotografiet My mothers lips och första raderna i bokens förord är citatet ovan i denna text. En av de äldsta bilderna i boken, från 1993, är Mother puts on my lipstick. Ingen behöver tvivla på vilket genus som talar genom dessa läppar.

Hans Hedberg

Människoskildringar

Den amerikansk-israeliska konstnären Elinor Carucci's utställning ingår som den fjärde i en serie där Fotografins Hus ger plats åt olika typer av människoskildringar. Tidigare under 2011 har den schweiziska konstnären Eva Lauterleins Sken och sannolikhet, amerikanen Richard Renaldi Unga män och främlingar, samt bilder från ett australiensiskt polisarkiv, This man refused to open his eyes, visats.

Fjädertäckta barn oroar och berör

SKULPTUR
Lucy Glendinning

Galleri Andersson Sandström,
Hälsingegatan 43
TOM 12 FEBRUARI

Från barnkulturen är vi välbekanta med djur som antar mänskliga uttryck för att närma sig det svåra och viktiga i livet, som orättvisa, utanförskap, förlust eller miljöförstöring. I den grekiska mytologin byter gudar med lätthet skepnad från mänskliga till djur, till exempel när Zeus som tjur eller svan mer eller mindre våldsamt förför olika nymfer.

När en människa förvandlas till ett djur är det dock oftast som ett straff, tänk på jägaren Akteon som smygtittade på jaktens gudinna Artemis. Förvandlad till rådjur fick han värsta tänkbara bestraffning när hans jakthundar fångade och åt upp honom, allt för att göra sin herre stolt.

I Lucy Glendinnings utställning på Andersson Sandström finns tre skulpturer i form av sovande barn, mer eller mindre i naturlig storlek, fångade i en metamorfos någonstans mellan människa och fågel. Barnfigurerna är täckta från topp till tå av svarta, vita eller ulliga fjädrar från gås och

Baby Jesus II, 2011.

fasan. Som vore de kroppar lätt täckta av mossor, utan gluggar för ögon, näsa eller mun. Förstummade och förstelnade i fosterställning ser de skyddslösa ut. Glendinning fångar något näpet, tryggt och samtidigt ömtåligt, precis den känslan man kan få när man smygtittar på små barn i deras sömn.

Glendinning är en skulptör som framförallt arbetar med offentliga uppdrag där skulpturer av människor balanserar och sträcker sig ut mot himlen – figurer och poser som ligger nära Carl Milles arbeten, kanske farligt nära. Hon skriver också poesi och, som i utställningen hos Andersson Sandström, under-

söker människoliktets djupare och mörkare lager.

I sina texter och skulpturer uttrycker hon ett behov av något annat utanför det naturvetenskapliga och kapitalistiska tidevarvets fattigdom på andlighet. I sitt poem frågar sig konstnären om vi kan motstå evolutionen. Eller, blir det som med det mesta, allt kan köpas för pengar?

På vägen hänger ett korsfäst barn, dock utan blod, kors eller spikar. Den nakna, hudliknande ytan på figuren är i stället dekorerad med en blomslinga och det hela är på samma gång suggestivt och övertydligt.

En del, sägs det, har börjat gråta bland hennes skulpturer, kanske för att stillheten och kropparnas förvandling påminner om den eviga sömnen, ett oförläpligt straff för alla barn. Den fridfulla och samtidigt brutala iscensättningen av barnfigurer täckta med fjädrar, övervakade av en Kristusfigur, blir en balansgång mellan finstämd andlighet och pekoral. Det är en hal gräns men en utställning som onekligen väcker känslor.

KATARINA WADSTEIN MACLEOD
kultur@svd.se

Feather child III, 2011.

My mother and I, 2002 (ur Comfort).

FOTO: ELINOR CARUCCI

Naket kärleksfullt utan försköning

FOTOGRAFI

Elinor Carucci:
Släkt och Subjekt
Fotografins hus,
Slupskjulsvägen 26C
TOM 3 MARS

Det finns inget insmickrande i Elinor Caruccis fotografier. Det är därför de är så drabbande. De etsar sig fast i minnet, inte nödvändigtvis därför att vi vill komma ihåg dem utan snarare därför att vi inte kan glömma dem. Med sin kamera följer Carucci det familjeliv som utspelar sig runtomkring henne.

Hon började ta bilder på sina föräldrar, när hon själv var i femtonårsåldern. Det var i början av 1990-talet. Den fragmentariska familjekronikan har fortsatt med både spontana snapshots och arrangerade scener, där Elinor Carucci själv, hennes make och deras små barn är huvudaktörer. Det är som om det allra viktigaste utspelade sig i familjens stängda rum.

I bildurvalet på Fotografins hus är serierna Closer, Comfort, Crisis och My children representerade. Fotografierna arrangeras i ett fritt bildflöde. Ögonblicken adderas till varandra och formar ett flerdimensionellt men också instängt liv. Extrema närbilder växlar med motiv som

fångats på avstånd. Dragkedjans avtryck i huden. Ett knallrött läppstift på moderns läppar. Ett gråtande barn.

Utän att vara chockerande framstår Caruccis familjesvit som vågad i sin hänsynslösa uppriktighet i skildringen av egna erfarenheter. Det är lika kärleksfullt som naket. Hon tvekar aldrig inför att exponera sig själv och sina närmaste i vardagens intima stunder. Kameran granskar detaljer som om den var ett förstoringsglas. Barnen ammas, mjölk droppar från ett svullet bröst, ett blodspår ringlar sig i handfatet. Makar surar, älskande försonas. Högst privat och samtidigt lätt att leva sig in i. Det handlar om livets ordinarie gång utan förskönande bilder, utan moralkakor.

För sina bilder av nakna barn har Carucci drabbats av liknande kritik som Sally Mann och hennes Immediate family (1992) med fotografens minderåriga barn som modeller. I en intervju har Carucci själv betonat att hon bryr sig mer om vad hennes barn kommer att tycka om henne som mor än som fotograf. Vi kan bara bedöma det sistnämnda.

JOANNA PERSMAN
kultur@svd.se

Eran and I, 1998 (ur Closer).

Mother puts on my lipstick, 1993 (ur Closer).

Några sakupplysningar om sammanhanget för de utställningar som curerats på Fotografins Hus.

Fotografins Hus infrastruktur är finansierad av Stockholms stad och Statens kulturråd. Allt arbete utförs ideellt av Olof Glemme och Hans Hedberg, en anställd står för öppethållande. Inför varje budgetår görs ansökningar om medel för nästkommande år hos Stockholms stad och Statens Kulturråd. Ansökningarna bedöms kollegialt av referensgrupper bestående av framstående konstnärer och kulturarbetare, vilka tar ställning till hela den planerade utställningsverksamheten, samt även sätter denna i relation till det som visats under tidigare verksamhetsår. Referensgrupperna arbetar med olika kriterier, men främst handlar det om konstnärlig kvalitet. Beslut fattas sedan av Stockholms stads kulturnämnd respektive Statens kulturråds generaldirektör. Sedan Olof Glemme och Hans Hedberg tog över verksamheten 2010 har omsättningen mer än fördubblats.

Fotografins Hus har en internationell profil. Ambitionen är att introducera internationellt etablerade konstnärskap som ännu inte är kända för en svensk eller skandinavisk publik, eller att ställa ut oetablerade svenskar. Det förstnämnda arbetet genomförs i samarbete med ambassader och kulturinstitut, vilka ofta bidrar ekonomiskt för att projekten skall kunna genomföras. För att få en närmare uppfattning om de utställda konstnärernas kvalitet kan man besöka deras hemsidor.

- I normalfallet produceras och cureras utställningarna av Olof Glemme och Hans Hedberg tillsammans.
- Likaså produceras och redigeras som regel en intervjufilm med den utställande konstnären (15-20 min) som visas i galleriet (med svensk översättning), också detta i samarbete mellan Glemme/Hedberg.
- Dessutom skrivs en introducerande text till utställningen, på svenska och engelska av Hans Hedberg vilken interfolieras med konstnärens bilder och sänds ut i ett e-postutskick till cirka 3000 adresser, även internationellt.
- Dessutom görs ett traditionellt brevutskick till cirka 300 adresser i form av en mindre trycksak med text och bilder.

Verksamheten bedrivs i ändamålsenliga och vackra lokaler i ett sjuttonhundratals hus på Skeppsholmen i Stockholm, i närhet till Moderna museet, Nationalmuseum, Kungl. Konsthögskolan, Arkitekturmuseet och Östasiatiska museet.

Utställningarna recenserar som regel av riksmidia; exempelvis, SvD, DN, SR (Kulturnytt) SVT (Kulturnyheter) m.fl.